

**COMUNA ALUNU
JUDEȚUL VÂLCEA**

Procedură operațională
**PROTECȚIA AVERTIZORULUI DE
INTEGRITATE**
Ediția I, Revizia 1
Cod: PO-18

Valabil din data de 26.06.2025

Acest document este proprietatea intelectuală a comunei Alunu, județul Vâlcea. Orice utilizare sau multiplicare, parțială sau totală, fără acordul scris al proprietarului, este interzisă.

Comuna Alunu	Procedură operațională PROTECȚIA AVEETIZORULUI DE INTEGRITATE	Ediția I Nr. de ex. 1
		Revizia 1 Nr. de ex. 1
Resurse umane	Cod: PO-18	Exemplar nr. 1

1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii:

	Elemente privind responsabilii/ operațiunea	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.1.	Elaborat	Daju Iulia-Daniela	Inspector	26.06.2025	
1.2.	Verificat	Boeangiu Luminița	Secretar general	26.06.2025	
1.3.	Avizat	Ciobanu David	Președinte comisie	26.06.2025	
1.4.	Aprobat	Birăruți Emanuel	Primar	26.06.2025	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii

Nr. Crt.	Ediția sau, după caz, revizia în cadrul ediției	Componentă revizuită	Modalitatea reviziei	Data la care se aplică prevederile sau reviziei
2.1.	Ediția 1	Elaborarea ediției 1		31.03.2020
2.2.	Revizia 1			26.06.2025

3. Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii

Nr. crt	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Numele și prenumele	Data primirii	Semnătura
3.1	Aplicare	1	Secretar	Secretar general	Boeangiu Luminița	26.06.2025	
3.2	Informare	1	Comisia de monitorizare	Secretar comisie	Mînzatu Rozalina	26.06.2025	
3.3	Arhivare	1	Arhivă	responsabil arhivă	Daju Iulia-Daniela	26.06.2025	
3.4	Aprobare	1	Primar	Primar	Birăruți Emanuel	26.06.2025	

4. Scopul procedurii operaționale

- Prezenta procedura stabilește măsurile privind protecția funcționarilor publici și a personalului contractual, angajați în cadrul aparatului de specialitate al primarului comunei Alunu, județul Vâlcea, care sesizează încălcări ale legii în cadrul UAT Comuna Alunu, săvârșite de către persoane cu funcții de conducere sau de execuție.
- Totodată, prezenta procedură reglementează modalitatea de primire, de examinare și soluționare a avertizărilor în interes public, drepturile și obligațiile persoanelor care efectuează avertizări sau divulgă public informații privind încălcări ale legii, măsurile de protecție a acestora, precum și obligațiile persoanei desemnate în acest scop.

5. Domeniul de aplicare a procedurii operaționale

- Prezenta procedura este aplicată de către responsabilul de primirea, examinarea și soluționarea avertizărilor în interes public
- Procedura trebuie cunoscută de toți angajații din structurile interne ale aparatului de specialitate al primarului comunei Alunu.

6. Documente de referință (reglementari) aplicabile activității procedurate

- Legea nr. 361 din 16 decembrie 2022 privind protecția avertizorilor în interes public;
- Legea nr. 67 din 28 martie 2023 pentru modificarea art. 6 alin. (2) din Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public;
- Legea nr. 78 din 8 mai 2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție; Legea nr. 682 din 19 decembrie 2002 privind protecția martorilor – republicată;
- Legea nr. 53 din 24 ianuarie 2003 privind Codul Muncii – republicată;
- Legea nr. 283 din 17 octombrie 2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ; Legea nr. 213 din 30 septembrie 2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii;
- Legea nr. 176 din 1 septembrie 2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative; Legea nr. 142 din 18 iulie 2012 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau fondurilor publice naționale aferente acestora;
- Legea nr. 190 din 18 iulie 2018 privind măsuri de punere în aplicare a

Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);

- Legea nr. 554 din 2 decembrie 2004 a contenciosului administrativ;
- Legea nr. 212 din 25 iulie 2018 pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 și a altor acte normative;
- Legea nr. 296 din 26 octombrie 2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung;
- Ordinul nr. 600 din 20 aprilie 2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- Ordonanța de Urgență nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență nr. 66 din 29 iunie 2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;
- Hotărârea nr. 1269 din 17 decembrie 2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021- 2025 și a documentelor aferente acesteia.
- Regulamentul de organizare și funcționare al aparatului de specialitate al primarului comunei Alunu, județul Vâlcea

7. Definiții si abrevieri ale termenilor utilizați in procedura operaționala

- Definiții

Nr. Ctr.	Termenul	Definiția și/sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
1.	Entitate publică	Autoritate publică, instituție publică, companie/societate națională, regie autonomă, societate la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este acționar majoritar, cu personalitate juridică, care utilizează/administrează fonduri publice și/sau patrimoniu public;
2.	Control intern managerial	Ansamblul formelor de control exercitate la nivelul entității publice, inclusiv auditul intern, stabilite de conducere în concordanță cu obiectivele acesteia și cu reglementările legale, în vederea asigurării administrării fondurilor în mod economic, eficient și eficace; acesta include, de asemenea, structurile organizatorice, metodele și procedurile. Sintagma "control intern managerial" subliniază responsabilitatea tuturor nivelurilor ierarhice pentru ținerea sub control a tuturor proceselor interne desfășurate pentru realizarea obiectivelor generale și a celor specifice;
3.	Departament	Direcție Generală, Direcție, Serviciu, Compartiment;
4.	Conducătorul departamentului (compartimentului)	Director general, director, șef serviciu, șef compartiment;
5.	Procedură	Prezentare, în scris, a pașilor ce trebuie urmați, a metodelor de lucru stabilite și a regulilor de aplicare necesare îndeplinirii atribuțiilor și sarcinilor, având în vedere asumarea responsabilităților;

6.	Procedură de sistem (PS)	Procedură care descrie un proces sau o activitate ce se desfășoară la nivelul tuturor departamentelor din cadrul entității publice;
7.	Procedură operațională (PO)	Procedură care descrie un proces sau o activitate ce se desfășoară la nivelul unuia sau mai multor departamente din entitatea publică;
8.	Ediție procedură	Forma actuală a procedurii; ediția unei proceduri se modifică atunci când deja au fost realizate 3 revizii ale respectivei proceduri sau atunci când modificările din structura procedurii depășesc 50% din conținutul reviziei anterioare;
9.	Revizie procedură	Acțiunea de modificare, respectiv adăugare sau eliminare a unor informații, date, componente ale unei ediții a unei proceduri, modificări ce implică, de regulă, sub 50% din conținutul procedurii;
10.	Procedură documentată	Modul specific de realizare a unei activități sau a unui proces, editat pe suport hârtie sau în format electronic; procedurile documentate pot fi proceduri de sistem și proceduri operaționale;

7.2. Abrevieri

Nr. Ctr.	Abrevierea	Termenul abreviat
1.	EP	Entitate Publică
2.	PS	Procedură de sistem
3.	PO	Procedură operațională
4.	SCIM	Sistemul de control intern managerial
5.	ANI	Agencia Națională de Integritate

8. Descrierea procedurii operaționale

Descrierea activității sau procesului

1. Generalități:

Pentru a beneficia de măsurile de protecție, avertizorul în interes public trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiții:

a) să fie una dintre persoanele care efectuează raportări potrivit prevederilor legale și care a obținut informații referitoare la încălcări ale legii într-un context profesional;

b) să fi avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării;

c) să fi efectuat o raportare internă, o raportare externă sau o divulgare publică.

Pentru a beneficia de măsurile reparatorii, avertizorul în interes public trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile prevăzute în lege, precum și condiția ca represaliile să fie consecința raportării efectuate. Măsurile legale se aplică și:

a) facilitatorilor;

b) persoanelor terțe care au legături cu avertizorul în interes public și care ar putea să sufere represalii într-un context profesional, cum ar fi colegi sau rude ale acestuia;

c) persoanelor juridice deținute de către avertizorul în interes public sau pentru care avertizorul în interes public lucrează sau cu care are alte tipuri de legături într-un context profesional;

d) avertizorului în interes public care, în mod anonim, a raportat sau a divulgat public informații referitoare la încălcări, dar este ulterior identificat și suferă represalii;

e) avertizorului în interes public care efectuează raportări către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile competente ale Uniunii Europene.

2. Documente utilizate:

2.1. Lista și proveniența documentelor:

- Documentele utilizate în elaborarea prezentei proceduri sunt cele enumerate la Documentele de referință, precum și anexele dacă este cazul.

2.2. Conținutul și rolul documentelor:

- Documentele utilizate în elaborarea prezentei proceduri au rolul de a reglementa modalitatea de implementare a activității procedurate.

- Accesul, pentru fiecare Compartiment, la legislația aplicabilă, se face prin programul informatic la care au acces salariații entității.

2.3. Circuitul documentelor:

- Pentru asigurarea condițiilor necesare cunoașterii și aplicării de către salariații entității a prevederilor legale care reglementează activitatea procedurată, elaboratorul va difuza procedura conform Formularului de distribuire/difuzare.

3. Resurse necesare:

3.1. Resurse materiale:

- Computer
- Imprimantă
- Copiator
- Consumabile (cerneală/toner)
- Hârtie xerox
- Dosare

3.2. Resurse umane:

- Conducătorul Instituției
- Consilierul etic
- Salariații instituției

3.3. Resurse financiare:

- Conform Bugetului aprobat al Instituției

4. Modul de lucru:

4.1. Planificarea operațiunilor și acțiunilor activității:

Operațiunile și acțiunile privind activitatea procedurată se vor derula de către compartimentele implicate, conform instrucțiunilor din prezenta procedură.

4.2. Derularea operațiunilor și acțiunilor activității:

Drepturile și măsurile de protecție ale avertizorilor în interes public

Avertizorul în interes public care efectuează o raportare sau divulgare publică a unor informații privind încălcări ale legii nu încalcă dispozițiile legale sau clauzele contractuale privind divulgarea de informații și nu răspunde pentru raportarea sau divulgarea publică a unor astfel de informații, cu condiția să fi efectuat o raportare sau divulgare publică în condițiile prevăzute de lege și de prezenta procedură și să fi avut motive întemeiate să creadă că raportarea sau divulgarea a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări a legii.

Avertizorul în interes public care dobândește sau accesează date și informații de care are cunoștință în virtutea atribuțiilor de serviciu sau a raporturilor de muncă nu răspunde dacă accesarea sau dobândirea are ca scop raportarea sau dezvăluirea publică a unei încălcări a legii, iar raportarea sau divulgarea publică s-a efectuat în condițiile Legii nr. 361/2022.

Este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor în interes public, amenințări cu represalii sau tentative de represalii, în special cele care privesc:

- a) orice suspendare a contractului individual de muncă ori a raportului de serviciu;
- b) concedierea sau eliberarea din funcția publică;
- c) modificarea contractului de muncă sau a raportului de serviciu;
- d) reducerea salariului și schimbarea programului de lucru;
- e) retrogradarea sau împiedicarea promovării în muncă sau în funcția publică și a dezvoltării profesionale, inclusiv prin evaluări negative ale performanței profesionale individuale, inclusiv a funcționarilor publici, sau prin recomandări negative pentru activitatea profesională desfășurată;

- f) aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare;
- g) constrângerea, intimidarea, hărțuirea;
- h) discriminarea, crearea unui alt dezavantaj sau supunerea la un tratament inechitabil;
- i) refuzul de a transforma un contract de muncă pe o perioadă determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care salariatul a avut așteptări legitime că i s-ar oferi un post permanent;
- j) refuzul de a reînnoi un contract de muncă pe o perioadă determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract;
- k) cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de comunicare socială, sau pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii oportunităților de afaceri și a pierderii de venituri;
- l) solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice sau medicale.

Măsuri stabilite pentru a proteja identitatea avertizorilor

1. Confidențialitatea semnalării: Majoritatea legislațiilor stipulează că identitatea persoanei care face avertizarea trebuie să fie protejată, iar informațiile legate de aceasta să nu fie dezvăluite fără consimțământul explicit al avertizorului, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.
2. Canale securizate de raportare: Implementarea unor canale de raportare securizate (cum ar fi linii telefonice anonime, platforme online criptate) care garantează că informațiile pot fi transmise fără ca identitatea avertizorului să fie expusă.
3. Protecția împotriva represaliilor: Legislațiile naționale sau europene prevăd măsuri care protejează avertizorii împotriva oricăror represalii, cum ar fi concedierea, discriminarea sau alte măsuri punitive. De exemplu, avertizorii nu pot fi concediați sau sancționați pentru semnalarea unui abuz.
4. Anonimizarea raporturilor: În unele cazuri, informațiile transmise autorităților pot fi anonimizate pentru a preveni identificarea persoanei care face avertizarea. Aceasta poate include ștergerea datelor personale sau utilizarea unor pseudonime.
5. Măsuri legale pentru protecția identității: Avertizorii pot beneficia de protecție juridică specială, precum interdicția de a fi obligați să dezvăluie identitatea lor în instanță, în cazul în care acest lucru poate pune în pericol siguranța lor.
6. Informarea avertizorilor despre drepturile lor: Multe legi stipulează obligația de a informa persoanele care fac avertizări despre drepturile lor de protecție a identității și despre modul în care pot solicita sprijin juridic dacă sunt expuse riscurilor.

Exonerarea de răspundere

În vederea protejării împotriva represaliilor, persoanele prevăzute în lege beneficiază de măsurile prevăzute în lege.

Avertizorul în interes public care efectuează o raportare sau divulgare publică a unor informații privind încălcări ale legii nu încalcă dispozițiile legale sau clauzele contractuale privind divulgarea de informații și nu răspunde pentru raportarea sau divulgarea publică a unor astfel de informații, cu condiția să fi efectuat o raportare sau divulgare publică în condițiile prezentei legi și să fi avut motive întemeiate să creadă că raportarea sau divulgarea a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări a legii.

Avertizorul în interes public care dobândește sau accesează date și informații de care are cunoștință în virtutea atribuțiilor de serviciu sau a raporturilor de muncă nu răspunde dacă accesarea sau dobândirea are ca scop raportarea sau dezvăluirea publică a unei încălcări a legii, iar raportarea sau divulgarea publică s-a efectuat în condițiile prezentei legi.

Răspunderea avertizorilor în interes public pentru acte sau omisiuni care nu au legătură cu raportarea sau divulgarea publică sau care nu sunt necesare pentru dezvăluirea unei încălcări a legii este supusă dispozițiilor de drept comun.

În cadrul procedurilor judiciare care vizează încălcări precum încălcarea dreptului la imagine, încălcarea drepturilor de autor, încălcarea secretului profesional, încălcarea normelor de protecție a datelor, divulgarea secretelor comerciale sau acțiunile în despăgubire, nu se poate angaja răspunderea persoanelor prevăzute în lege ca urmare a raportărilor sau a divulgărilor publice efectuate în condițiile prezentei legi.

Persoanele prevăzute în lege au dreptul să invoce respectiva raportare sau divulgare publică pentru a urmări închiderea cauzei, cu condiția să fi avut motive întemeiate să considere că raportarea sau divulgarea publică a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări a legii.

Persoanele prevăzute în lege care au efectuat o raportare sau divulgare publică în condițiile prezentei legi au dreptul la repararea integrală a prejudiciului suferit ca urmare a raportării sau divulgării publice.

Interdicția represaliilor

Este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor în interes public, amenințări cu represalii sau tentative de represalii, în special cele care privesc:

- a) orice suspendare a contractului individual de muncă ori a raportului de serviciu;
- b) concedierea sau eliberarea din funcția publică;
- c) modificarea contractului de muncă sau a raportului de serviciu;
- d) reducerea salariului și schimbarea programului de lucru;
- e) retrogradarea sau împiedicarea promovării în muncă sau în funcția publică și a dezvoltării profesionale, inclusiv prin evaluări negative ale performanței profesionale individuale, inclusiv a funcționarilor publici, sau prin recomandări negative pentru activitatea profesională desfășurată;
- f) aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare;

- g) constrângerea, intimidarea, hărțuirea;
- h) discriminarea, crearea unui alt dezavantaj sau supunerea la un tratament inechitabil;
- i) refuzul de a transforma un contract de muncă pe o perioadă determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care lucrătorul a avut așteptări legitime că i s-ar oferi un post permanent;
- j) refuzul de a reînnoi un contract de muncă pe o perioadă determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract;
- k) cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de comunicare socială, sau pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii oportunităților de afaceri și a pierderii de venituri;
- l) includerea pe o listă sau într-o bază de date negativă, pe baza unui acord sectorial sau la nivel de industrie, formal sau informal, care poate presupune că persoana în cauză nu își va găsi, în viitor, un loc de muncă în respectivul sector sau în respectiva industrie;
- m) rezilierea unilaterală extrajudiciară a unui contract pentru bunuri sau servicii, fără a fi îndeplinite condițiile în acest sens;
- n) anularea unei licențe sau a unui permis;
- o) solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice sau medicale.

La cererea avertizorului în interes public cercetat disciplinar, în termen de maximum un an de la data raportării, baroul din circumscripția locului de desfășurare a activității avertizorului în interes public asigură asistența judiciară gratuită pe parcursul procedurii disciplinare.

Pentru a beneficia de măsurile reparatorii stabilite prin legislația privind protecția avertizorilor de interes public, avertizorii trebuie să îndeplinească, de obicei, o serie de condiții specifice. În general, aceste condiții trebuie să fie îndeplinite cumulativ pentru ca avertizorul să beneficieze de protecție și măsuri reparatorii. Printre aceste condiții se numără:

1. Să fi făcut o avertizare în interes public: Avertizorul trebuie să raporteze o situație care afectează interesul public, cum ar fi încălcarea legii, fraude, corupție, abuzuri sau alte practici ilegale sau neetice care pot cauza daune unei organizații sau comunității.

2. Să urmeze procedura legală corectă de raportare: În multe cazuri, pentru a beneficia de protecție, avertizorul trebuie să urmeze o anumită procedură de raportare a abuzului sau ilegalității. Aceasta poate include raportarea mai întâi la superiori sau la o autoritate competentă. În anumite circumstanțe, avertizările pot fi acceptate chiar și în cazul în care nu au fost raportate intern, dar sunt semnalate autorităților externe (de exemplu, autorităților de reglementare sau agențiilor guvernamentale).

3. Să acționeze cu bună-credință: Avertizorul trebuie să aibă motive întemeiate să creadă că informațiile pe care le furnizează sunt corecte și relevante pentru a proteja interesul public. Raportările false sau din motive personale (de exemplu, răzbunare sau denigrare) nu sunt protejate.

4. Să fi suferit o formă de represalii: Pentru a beneficia de măsuri reparatorii, avertizorul trebuie să fi fost supus unor represalii ca urmare a avertizării. Aceste represalii pot include concedierea, demiterea, sancționarea, discriminarea, deteriorarea reputației sau alte măsuri punitive. Protecția și măsurile reparatorii se acordă doar dacă se poate demonstra că avertizorul a fost penalizat sau afectat din cauza acțiunilor sale de a semnaliza ilegalitățile.

5. Să raporteze abuzul într-un termen rezonabil: Avertizorii trebuie să raporteze abuzurile într-un termen rezonabil de la momentul în care au aflat despre faptele ilegale. Acest termen variază în funcție de reglementările naționale sau europene.

6. Să fie angajat sau să fi avut o relație profesională cu organizația respectivă: În general, avertizorii de interes public trebuie să fie angajați sau să fi avut o relație profesională (de exemplu, contractori sau furnizori) cu unitatea în care s-au produs ilegalitățile.

Contestarea măsurilor luate ca represalii

Avertizorul în interes public poate contesta măsurile prevăzute în lege printr-o cerere adresată instanței competente, în funcție de natura litigiului, în a cărei circumscripție teritorială acesta își are domiciliul.

În litigiile prevăzute în lege sarcina de a dovedi că măsura contestată este justificată de alte motive decât cele care au legătură cu raportarea sau divulgarea publică revine, după caz, fie angajatorului, fie entității cu privire la care se face contestarea privind represaliile.

Instanța poate dispune, pe calea ordonanței președințiale, chiar dacă nu există judecată asupra fondului, suspendarea măsurilor prevăzute în lege.

La cererea avertizorului în interes public care dorește să conteste măsurile prevăzute în lege, baroul din circumscripția locului de desfășurare a activității avertizorului în interes public asigură asistența judiciară gratuită.

Dacă instanța constată că măsura a fost dispusă ca represalii în considerarea raportării sau a divulgării publice, aceasta poate dispune, după caz, desființarea măsurii, repunerea părților în situația anterioară, repararea prejudiciului, încetarea măsurii și interzicerea ei pe viitor, precum și orice alte măsuri pentru încetarea formelor de represalii.

Odată cu luarea oricăreia dintre măsurile prevăzute în lege, instanța va dispune, în toate cazurile, și obligarea autorității, instituției publice sau persoanei juridice de drept public sau persoanei juridice de drept privat la publicarea într-un cotidian local sau național, pe cheltuiala sa, a unui extras din hotărârea prin care a fost constatată dispunerea în mod nelegal a uneia dintre măsurile prevăzute în lege.

Extrasul se publică și pe pagina de internet existentă a autorității, instituției publice, persoanei juridice de drept public sau persoanei juridice de drept privat, precum și pe pagina de internet a Agenției, cu respectarea legislației privind

protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.

Dacă instanța constată că împotriva aceluiași avertizor în interes public au fost dispuse, de cel puțin două ori, represalii în considerarea aceleiași raportări sau divulgări publice, aceasta poate dispune, după caz, oricare dintre măsurile prevăzute în lege, precum și aplicarea unei amenzi civile în cuantum de până la 40.000 de lei.

Consilierea, informarea și asistența

Agenția asigură consilierea și informarea în legătură cu măsurile de protecție, cu drepturile, procedurile și măsurile reparatorii aplicabile.

Agenția oferă avertizorilor în interes public asistență în legătură cu protecția acestora împotriva represaliilor în fața oricărei autorități.

Protecția identității persoanei vizate și a terțelor persoane

Normele privind protecția identității aplicabile avertizorilor în interes public, prevăzute în lege, se aplică și persoanei vizate, precum și persoanelor terțe la care se face referire în raportare.

Identitatea persoanei vizate este protejată cât timp sunt în desfășurare acțiunile subsecvente raportării sau divulgării publice, cu excepția cazului în care, ca urmare a soluționării raportării sau divulgării, se constată că persoana vizată nu este vinovată de încălcările legii ce au făcut obiectul raportării sau divulgării.

Persoanele vizate au dreptul la apărare, inclusiv dreptul de a fi ascultate și dreptul de acces la propriul dosar.

Condiții privind cercetarea disciplinară

La solicitarea avertizorului în interes public cercetat disciplinar ca urmare a raportării interne, externe sau divulgării publice, comisiile de disciplină sau alte organisme similare din cadrul autorităților, instituțiilor publice, altor persoane juridice de drept public sau persoanelor juridice de drept privat au obligația de a invita presa și un reprezentant al sindicatului sau al asociației profesionale sau un reprezentant al salariaților, după caz.

Anunțul se face prin comunicat pe pagina de internet a autorității, instituției publice, persoanei juridice de drept public sau persoanei juridice de drept privat cu cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea ședinței, sub sancțiunea nulității raportului și a sancțiunii disciplinare aplicate.

Interzicerea renunțării la drepturi și la măsuri reparatorii.

Drepturile și măsurile prevăzute de lege nu pot face obiectul unei renunțări

sau limitări prin contract, formă sau condiții de încadrare în muncă, inclusiv un acord de arbitraj prealabil unui litigiu.

Orice tranzacție prin care se urmărește limitarea sau renunțarea la drepturile și măsurile prevăzute de lege este nulă de drept.

Modalități de raportare și dispoziții comune aplicabile raportărilor privind încălcări ale legii

Modalități de raportare

Modalitățile de raportare sunt următoarele:

- a) raportarea internă;
- b) raportarea externă.

Raportarea privind încălcări ale legii se efectuează, în principal, prin intermediul canalelor interne de raportare existente. Avertizorul în interes public care efectuează o raportare privind încălcări ale legii poate alege, însă, între canalul intern de raportare și canalul extern de raportare. La alegerea canalului de raportare avertizorul în interes public poate lua în considerare aspecte precum:

- a) existența riscului de represalii, în cazul raportării prin canalele interne;
- b) imposibilitatea remedierii încălcării în mod eficace prin intermediul canalelor interne de raportare.

În lipsa canalelor interne de raportare în cazul persoanelor juridice de drept privat cu mai puțin de 50 de lucrători, avertizorul în interes public care efectuează o raportare privind încălcări ale legii utilizează canalul extern.

Raportările interne se vor face prin următoarele modalități:

- În scris;
- Oral.

Raportarea în scris, pe suport hârtie sau în format electronic se realizează prin completarea și transmiterea formularului de raportare prin următoarele canale:

1. E-mail. Acest canal reprezintă una din modalitățile cele mai securizate pentru primirea raportărilor privind încălcări ale legii și este gestionat doar de către persoana desemnată prin act administrativ, în condițiile și în conformitate cu prevederile legale privind protecția avertizorilor în interes public. Formularul completat pe suport electronic va fi trimis la adresa de e-mail (integritate@alunu.ro). E-mail-urile se imprimă și urmează procedura aplicabilă raportărilor formulate pe suport de hârtie.

2. Poștă. Formularul completat pe suport de hârtie se introduce în plic.

Destinatar:

Expeditor: Datele de identificare a avertizorului NU vor fi trecute pe plic (acestea fiind menționate în cuprinsul documentului).

Condiție obligatorie: plicul va fi sigilat, marcat „CONFIDENTIAL”, cu mențiunea: „Raportare conform prevederilor Legii nr. 361/2022, privind protecția avertizorilor în interes public”.

3. Personal. În situația în care se dorește efectuarea raportării în prezența responsabilului de integritate, avertizorul are posibilitatea de a solicita o întâlnire cu acesta la sediul entității. Această modalitate de Întâlnire poate fi stabilită direct la locul de muncă al responsabilului de integritate sau la numărul de telefon adus la cunoștința publică, în acest sens.

4. Cutia poștală. Formularul de raportare completat pe suport de hârtie se introduce într-un plic care va avea mențiunea „Raportare încălcare lege” și se depune la cutia special creată pentru corespondența cu privire la avertizările în interes public care se află în holul clădirii.....

Accesul la cutia creată pentru depunerea avertizărilor în interes public cât și la e-mail (.....) îl are doar responsabilul de integritate din cadrul entității, a cărui obligație este de a verifica periodic (minim de 2 ori pe săptămână) cutia și e-mailul.

Raportarea orală a unei avertizări în interes public

În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală, responsabilul de integritate are obligația de a documenta raportarea fie prin efectuarea unei înregistrări a conversației într-o formă durabilă și accesibilă, sub rezerva consimțământului avertizorului în interes public, fie printr-o transcriere completă și exactă a conversației, întocmind în acest sens un procesverbal. Responsabilul de integritate oferă avertizorului în interes public posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia. În cazul în care avertizorul nu își dă acordul pentru înregistrarea conversației atunci este direcționat să facă raportarea folosind celelalte canale de raportare.

Conținutul raportărilor

Raportarea cuprinde, cel puțin, următoarele: numele și prenumele, datele de contact ale avertizorului în interes public, contextul profesional în care au fost obținute informațiile, persoana vizată, dacă este cunoscută, descrierea faptei susceptibile să constituie încălcare a legii în cadrul unei autorități, instituții publice, oricărei alte persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanei juridice de drept privat, precum și, după caz, probele în susținerea raportării, data și semnătura, după caz.

Prin excepție, raportarea care nu cuprinde numele, prenumele, datele de contact sau semnătura avertizorului în interes public se examinează și se soluționează în măsura în care conține indicii referitoare la încălcări ale legii.

Evidența raportărilor

Raportările se înscriu într-un registru, care cuprinde data primirii raportării, numele și prenumele, datele de contact ale avertizorului în interes public, obiectul raportării și modalitatea de soluționare.

Unitatea, prin persoana sau compartimentul desemnat potrivit prevederilor legale au obligația de a păstra evidența raportărilor în registru. Registrul se ține în format electronic. Unitatea, prin persoana sau compartimentul desemnat, au obligația de a menține statistici cu privire la raportările care privesc încălcări ale legii.

Unitatea păstrează evidența tuturor raportărilor primite cu respectarea cerințelor privind confidențialitatea. Raportările se păstrează 5 ani. După expirarea perioadei de păstrare de 5 ani, acestea se distrug, indiferent de suportul pe care sunt păstrate.

În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală, persoana desemnată are obligația de a documenta raportarea în unul dintre următoarele moduri:

- a) prin efectuarea unei înregistrări a conversației într-o formă durabilă și accesibilă, sub rezerva consimțământului avertizorului în interes public;
- b) printr-o transcriere completă și exactă a conversației.

În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală în care conversațiile nu pot fi înregistrate, persoana desemnată are obligația de a întocmi un proces-verbal de transcriere completă și exactă a conversației. Persoanele desemnate oferă avertizorului în interes public posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia.

În cazul în care avertizorul în interes public solicită ca raportarea să aibă loc în prezența persoanei desemnate, aceasta are obligația de a întocmi un proces-verbal de consemnare, într-o formă durabilă și accesibilă, sub rezerva consimțământului avertizorului în interes public. Persoana desemnată oferă avertizorului în interes public posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia.

În cazul în care avertizorul în interes public nu își exprimă consimțământul pentru transcrierea sau înregistrarea conversației, acesta este îndrumat să raporteze în scris, pe suport hârtie, persoanei desemnate, sau în format electronic, la o adresă de poștă electronică dedicată.

Procedura privind raportarea internă

Procedurile de raportare internă și de efectuare de acțiuni subsecvente trebuie să cuprindă următoarele elemente:

- a) conceperea, instituirea și gestionarea modalității de primire a raportărilor astfel încât să fie protejată confidențialitatea identității avertizorului în interes public și a oricărei părți terțe menționate în raportare și să se împiedice accesul la raportare al personalului neautorizat;
- b) obligația de a transmite avertizorului în interes public confirmarea primirii raportării, în termen de cel mult 7 zile calendaristice de la primirea acesteia;
- c) desemnarea unei persoane, a unui compartiment sau a unui terț, cu atribuții în ceea ce privește primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acțiuni subsecvente și soluționarea raportărilor, care să acționeze cu imparțialitate și care să fie independent în exercitarea acestor atribuții;
- d) efectuarea cu diligență a acțiunilor subsecvente de către persoana desemnată;
- e) obligația de informare a avertizorului în interes public cu privire la stadiul acțiunilor subsecvente, în termen de cel mult 3 luni de la data confirmării de primire sau, în cazul în care nu i s-a confirmat primirea raportării, de la expirarea termenului de 7 zile prevăzut la lit. b), precum și, ulterior, ori de câte ori sunt înregistrate evoluții în desfășurarea acțiunilor subsecvente, cu excepția cazului în care informarea ar putea periclita desfășurarea acestora;
- f) obligația de informare a conducătorilor autorităților, instituțiilor publice, altor persoane juridice de drept public, precum și persoanelor juridice de drept privat, cu privire la modalitatea de soluționare a raportării;
- g) obligația de a furniza informații clare și ușor accesibile privind procedurile de raportare externă către autoritățile competente și, după caz, către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii Europene;
- h) obligația de informare a avertizorului în interes public cu privire la modalitatea de soluționare a raportării. Persoana desemnată, precum și mijloacele de raportare trebuie aduse la cunoștința fiecărui angajat, prin afișare pe pagina de internet a instituției și prin afișare la sediu, într-un loc vizibil și accesibil. Angajatorul trebuie să se asigure că, în orice moment, cel puțin un mijloc de raportare este accesibil.

Clasarea raportării interne

Raportarea se clasează atunci când:

- a) nu conține elementele prevăzute de lege, altele decât datele de identificare a avertizorului în interes public, iar persoana desemnată a solicitat completarea acesteia în termen de 15 zile, fără ca această obligație să fie îndeplinită;
- b) raportarea este transmisă anonim și nu conține suficiente informații referitoare la încălcări ale legii, care să permită analizarea și soluționarea raportării, iar persoana desemnată a solicitat completarea acesteia în termen de 15 zile, fără ca această obligație să fie îndeplinită.

În situația prevăzută la lit. a), soluția de clasare se comunică avertizorului în interes public, cu indicarea temeiului legal.

În cazul în care o persoană face mai multe raportări cu același obiect,

acestea se conexează, avertizorul în interes public urmând să primească o singură informare. Dacă după trimiterea acesteia se primește o nouă raportare cu același obiect, fără a prezenta informații suplimentare care să justifice o acțiune subsecventă diferită, aceasta se clasează.

Persoana desemnată în conformitate cu lit. c) poate decide încheierea procedurii dacă după examinarea raportării se constată că este o încălcare în mod clar minoră și nu necesită acțiuni subsecvente suplimentare, altele decât închiderea procedurii. Această prevedere nu aduce atingere obligației de a păstra confidențialitatea, de a informa avertizorul în interes public și nu aduce atingere nici altor obligații sau altor proceduri aplicabile de remediere a încălcării raportate.

Soluția de clasare se comunică avertizorului în interes public, cu indicarea temeiului legal.

Obligația de a păstra confidențialitatea

Responsabilul de integritate are obligația de a nu dezvălui identitatea avertizorului în interes public și nici informațiile care ar permite identificarea directă sau indirectă a acestuia, cu excepția situației în care are consimțământul expres al acestuia. Prin excepție, identitatea avertizorului în interes public și orice altă informație prevăzută mai sus pot fi divulgate numai în cazul în care acest lucru este o obligație impusă de lege, cu respectarea condițiilor și a limitelor prevăzute de aceasta. În această situație, avertizorul în interes public este informat anterior, în scris, cu privire la divulgarea identității și a motivelor divulgării datelor confidențiale în cauză. Obligația nu există în cazul în care informarea ar periclita investigațiile sau procedurile judiciare.

Obligația de a păstra confidențialitatea nu există în cazul în care avertizorul în interes public a dezvăluit în mod intenționat identitatea sa în contextul unei divulgări publice. Obligația de a păstra confidențialitatea se menține și în cazul în care raportarea ajunge din eroare la o altă persoană din cadrul entității, alta decât persoana desemnată. În acest caz, raportarea este înaintată, de îndată, persoanei desemnate.

Toate informațiile privind avertizarea în interes public se păstrează sub cheie de către responsabilul de integritate.

Normele privind protecția identității aplicabile avertizorilor în interes public, se aplică și persoanei vizate, precum și persoanelor terțe la care se face referire în raportare.

Identitatea persoanei vizate este protejată cât timp sunt în desfășurare acțiunile subsecvente raportării sau divulgării publice, cu excepția cazului în care, ca urmare a soluționării raportării sau divulgării, se constată că persoana vizată nu este vinovată de încălcările legii ce au făcut obiectul raportării sau divulgării.

Persoanele vizate au dreptul la apărare, inclusiv dreptul de a fi ascultate și dreptul de acces la propriul dosar.

Măsurile reparatorii și modalitățile de asigurare a protecției împotriva represaliilor

La solicitarea avertizorului în interes public cercetat disciplinar ca urmare a raportării interne, externe sau divulgării publice, comisiile de disciplină sau alte organisme similare din cadrul entității au obligația de a invita presa și un reprezentant al sindicatului sau al asociației profesionale sau un reprezentant al salariaților, după caz. Anunțul se face prin comunicat pe pagina de internet a instituției publice cu cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea ședinței, sub sancțiunea nulității raportului și a sancțiunii disciplinare aplicate.

În vederea protejării împotriva responsabililor, persoanele prevăzute la art. 2 și art. 20 alin. (3) din Legea nr. 361/2022 beneficiază de următoarele măsuri:

Avertizorul în interes public care efectuează o raportare sau divulgare publică a unor informații privind încălcări ale legii nu încalcă dispozițiile legale sau clauzele contractuale privind divulgarea de informații și nu răspunde pentru raportarea sau divulgarea publică a unor astfel de informații, cu condiția să fi efectuat o raportare sau divulgare publică în condițiile legii și să fi avut motive întemeiate să creadă că raportarea sau divulgarea a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări a legii.

Avertizorul în interes public care dobândește sau accesează date și informații de care are cunoștință în virtutea atribuțiilor de serviciu sau a raporturilor de muncă nu răspunde dacă accesarea sau dobândirea are ca scop raportarea sau dezvăluirea publică a unei încălcări a legii, iar raportarea sau divulgarea publică s-a efectuat în condițiile legii.

Răspunderea avertizorilor în interes public pentru acte sau omisiuni care nu au legătură cu raportarea sau divulgarea publică sau care nu sunt necesare pentru dezvăluirea unei încălcări a legii este supusă dispozițiilor de drept comun.

Nu se poate angaja răspunderea ca urmare a raportărilor sau a divulgărilor publice efectuate în condițiile legii, în cadrul procedurilor judiciare care vizează încălcări precum încălcarea dreptului la imagine, a secretului profesional, a normelor de protecție a datelor sau acțiunilor în despăgubire. Totodată, acestea au dreptul să invoce respectiva raportare sau divulgare publică pentru a urmări închiderea cauzei, cu condiția să fi avut motive întemeiate să considere că raportarea sau divulgarea publică a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări a legii.

Persoanele care au efectuat o raportare sau divulgare publică în condițiile legii au dreptul la repararea integrală a prejudiciului suferit ca urmare a raportării sau divulgării publice.

Este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor în interes public, amenințări cu represalii sau tentative de represalii, precum: suspendarea contractului individual de muncă ori a raportului de serviciu, concedierea sau eliberarea din funcția publică, modificarea contractului de muncă sau a raportului de serviciu, reducerea salariului, retrogradarea sau împiedicarea promovării în

muncă sau în funcția publică și a dezvoltării profesionale, aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare, constrângerea, intimidarea, hărțuirea, discriminarea, cauzarea de prejudicii, anularea unei licențe/autorizații/acord, solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice/medicale, etc.

La cererea avertizorului în interes public cercetat disciplinar, în termen de maximum un an de la data raportării, baroul din circumscripția locului de desfășurare a activității avertizorului în interes public asigură asistența judiciară gratuită pe parcursul procedurii disciplinare.

Avertizorul în interes public și persoanele prevăzute la art. 20 alin. (3) din Legea nr. 361/2022 pot contesta măsurile luate ca represalii printr-o cerere adresată instanței competente, în funcție de natura litigiului, în a cărei circumscripție teritorială acesta își are domiciliul. În aceste litigii, sarcina de a dovedi că măsura contestată este justificată de alte motive decât cele care au legătură cu raportarea sau divulgarea publică revine, după caz, fie angajatorului, fie entității cu privire la care se face contestarea privind represaliile.

Mai mult, instanța poate dispune, pe calea ordonanței președințiale, chiar dacă nu există judecată asupra fondului, suspendarea măsurilor luate ca represalii.

La cererea persoanei care dorește să conteste măsurile luate ca represalii baroul din circumscripția locului de desfășurare a activității avertizorului în interes public asigură asistența judiciară gratuită.

Dacă instanța constată că măsura a fost dispusă ca represalii în considerarea raportării sau a divulgării publice, aceasta poate dispune, după caz, desființarea măsurii, repunerea părților în situația anterioară, repararea prejudiciului, încetarea măsurii și interzicerea ei pe viitor, precum și orice alte măsuri pentru încetarea formelor de represalii. Odată cu luarea oricăreia dintre aceste măsuri, instanța va dispune, în toate cazurile, și obligarea entității la publicarea într-un cotidian local sau național, pe cheltuiala sa, a unui extras din hotărârea prin care a fost constatată dispunerea în mod nelegal a uneia dintre măsurile luate ca represalii, precum și pe pagina de internet a entității și a Agenției, cu respectarea legislației privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.

Dacă instanța constată că împotriva aceleiași persoane au fost dispuse, de cel puțin două ori, represalii în considerarea aceleiași raportări sau divulgări publice, aceasta poate dispune, după caz desființarea măsurii, repunerea părților în situația anterioară, repararea prejudiciului, încetarea măsurii și interzicerea ei pe viitor, orice alte măsuri pentru încetarea formelor de represalii, precum și aplicarea unei amenzi civile în cuantum de până la 40.000 de lei.

4.3. Valorificarea rezultatelor activității:

Rezultatele activității vor fi valorificate de către toate comisiile și compartimentele din Instituție.

9. Responsabilități și răspunderi în derularea activității

Responsabil Activități	Primar	Activitatea de resurse umane
Aprobă procedurile nou elaborate sau actualizate.	A	
Controlează și asigură că procedurile, care se întocmesc / actualizează, corespund prevederilor sCIM și formei de prezentare stabilite	V	
Urmărește revizuirea în timp a procedurii, în funcție de schimbările legislative;		V
Asigură completitudinea și corectitudinea datelor necesare elaborării procedurilor.		Ap
Asigură condițiile necesare pentru elaborarea și gestionarea procedurilor, în cadrul activităților pe care le coordonează.		Ap
Propune spre aprobare Primarului, procedurile elaborate sau actualizate și asigură integrarea acestora în Lista procedurilor în vigoare.		E
Întocmește o listă de difuzare a procedurii la nivelul biroului.		E

10. Anexe, înregistrari, arhivari

1. Formular de raportare privind încălcări ale legii

Formular de raportare privind încălcări ale legii

Nume	
Prenume	
CNP	
Email	
Număr de telefon	
Modalitatea de corespondență	Poștă la adresa de corespondență/email/telefon
A fost realizată și raportarea externă	Da/Nu
informațiile sunt obligatorii pentru raportările care nu sunt anonime.	
Conținutul raportării	
Persoana/persoanele vizată/vizate: (dacă sunt cunoscute)	
Persoane care pot confirma întâmplările/faptele semnalate (dacă există):	
Contextul profesional în care au fost obținute informațiile:	
Încălcarea legii este în curs de desfășurare:	Da/Nu
Descrierea detaliată a faptei:	
descrierea detaliată a faptei susceptibilă a constitui o încălcare a legii	
Ce legi/ordine/regulamente au fost încălcate (dacă sunt cunoscute)	
Menționați documente care pot fi verificate în cadrul acțiunilor subsecvente	
Probe anexate în susținerea raportării	
Data:	Semnătura:

2. FORMULAR DE AVERTIZARE ÎN INTERES PUBLIC

-Model-

Subsemnatul/Subsemnata.....(numele și prenumele) cu domiciliul/reședința în str. nr.bl. sc. ap. telefon, adresa de e-mail.....(opțional), încadrat în funcția de în temeiul Legii nr. 361 din 16 decembrie 2022 privind protecția avertizorilor în interes public, vă aduc la cunoștință următoarele:

.....(numele persoanei/persoanelor care fac obiectul sesizării),

..... din cadrul direcției/serviciului/compartimentului a (se enumeră faptele respective),

..... în următoarele împrejurări (se descrie situația considerată de avertizor ca fiind o încălcare a Legii

Precizez că m-am adresat în prealabil șefului ierarhic superior cu scrisoarea din data de, însă nu am primit un răspuns/răspunsul primit nu îl consider satisfăcător din următoarele motive:.....(se alege varianta corespunzătoare).

În dovedirea celor afirmate depun, în copie, următoarele acte: (se vor anexa inclusiv copii după scrisoarea trimisă șefului ierarhic superior și după răspunsul primit, după caz).

Față de cele de mai sus, vă rog să dispuneți măsurile legale pentru apărarea drepturilor ce îmi sunt recunoscute în baza Legii nr. 361 din 16 decembrie 2022 privind protecția avertizorilor în interes public, precum și cele ale Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

Solicit ca demersurile efectuate în legătură cu soluționarea acestei sesizări să nu fie făcute publice. Avertizarea de interes public este depusă prin reprezentant (opțional).....(se vor menționa datele de identificare ale acestuia și se va anexa împuternicirea, în original).

SEMNĂTURA

DATA

11. Cuprins

1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii
2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii
3. Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii
4. Scopul procedurii operaționale
5. Domeniul de aplicare a procedurii operaționale
6. Documente de referință (reglementari) aplicabile activității procedurate
7. Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați în procedura operațională
8. Descrierea procedurii operaționale
9. Responsabilități și răspunderi în derularea activității
10. Anexe, înregistrări, arhivari
11. Cuprins